

.....
pieczęćka Wydziału/Instytutu

Nazwa Wydziału/Instytutu prowadzącego kierunek studiów: *Wydział Historyczny*

Nazwa kierunku studiów: **HISTORIA**

Poziom kształcenia: studia II stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU
określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
Nr 43/2025/2026
z dnia 24 marca 2026 r.

L.p.	symbol kierunkowych efektów uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie			
1.	K_OW01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	P7S_WG
2.	K_OW02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	P7S_WG
3.	K_OW03	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów	P7U_W; P7S_WK
4.	K_OW04	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym)	P7U_W; P7S_WG
5.	K_OW05	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	P7U_W; P7S_WG
6.	K_OW06	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania	P6U_W; P7S_WK
7.	K_OW07	sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	P7U_W; P7S_WG
8.	K_OW08	strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	P7S_WK
9.	K_OW09	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych	P7S_WK
10.	K_OW10	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	P7U_W; P7S_WK
11.	K_OW11	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy	P7U_W; P7S_WK
12.	K_OW12	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia	P7U_W; P7S_WG
13.	K_OW13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi	P7S_WG
14.	K_OW14	treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem	P7U_W; P7S_WG
15.	K_OW15	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	P7U_W; P7S_WG
EFEKTY SZCZEGÓŁOWE			

		w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie	
1	K_A1W01	metody i problemy badań wybranych dziedzin historii takich jak historia polityczna, gospodarcza, społeczna, kultury, regionu, etc.	P7S_WG
2	K_A1W02	na poziomie rozszerzonym aparat pojęciowy i terminologię właściwą dla historii i nauk pokrewnych	P7U_W; P7S_WG
3	K_A1W03	zagadnienia z zakresu historii historiografii i metodologii historii	P7S_WG
4	K_A1W04	w stopniu poszerzonym metody i narzędzia warsztatu badawczego historyka	P7U_W; P7S_WG
5	K_A1W05	w sposób pogłębiony i uporządkowany zagadnienia z zakresu historii Polski oraz z zakresu historii powszechnej	P7U_W; P7S_WG
6	K_A1W06	wpływ podłoża narodowego, kultowego i politycznego na różne stanowiska reprezentowane w naukach historycznych	P7S_WG
7	K_A1W07	źródła wykorzystywane w badaniach nad wybraną epoką historyczną	P7S_WG
8	K_A1W08	struktury demograficzne i procesy związane z ich przemianami w Polsce i Europie w różnych okresach historycznych	P7S_WG
9	K_A1W09	zagadnienia merytoryczne pozwalające na przeprowadzanie krytyki i interpretacji różnorodnych źródeł historycznych	P7U_W; P7S_WG
10	K_A1W10	różne punkty widzenia badaczy na temat zjawisk historycznych, determinowane czynnikami narodowymi i kulturowymi	P7S_WG
11	K_A1W11	metody, sposoby tłumaczenia tekstów źródłowych z różnych epok historycznych	P7S_WG
12	K_A1W12	metodykę tłumaczenia historycznych tekstów naukowych przynajmniej z jednego języka obcego nowożytnego	P7S_WG
13	K_A1W13	zasady ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego i etyki zawodowej	P7S_WK
14	K_A1W14	powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka	P7S_WG
15	K_A1W15	zna i rozumie wydarzenia i procesy z zakresu historii prowadzące do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych	P7U_W; P7S_WG
16	K_B1W01	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego	P7S_WG
17	K_B1W02	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia	P7U_W; P7S_WG
18	K_B1W03	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji autoprezentacji, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych	P7S_WK
19	K_B1W04	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami	P7U_W; P7S_WG
20	K_B1W05	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe	P7U_WP7S_WK
21	K_B2W01	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
22	K_B2W02	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	P7U_W; P7S_WK
23	K_B2W03	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK

24	K_B2W04	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
25	K_B2W05	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
26	K_B2W06	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyższania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
27	K_B2W07	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
28	K_B3W01	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	P7U_W; P7S_WK
29	K_B3W02	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego	P7U_W; P7S_WK
30	K_B3W03	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	P7U_W; P7S_WK
31	K_CW01	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych	P7U_W; P7S_WG
32	K_CW02	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	P7U_W; P7S_WK
33	K_CW03	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów	P7U_W; P7S_WG
34	K_CW04	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne	P7U_W; P7S_WG
35	K_CW05	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela	P7U_W; P7S_WK
36	K_CW06	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną	P7U_W; P7S_WK
37	K_CW07	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu	P7U_W; P7S_WK
38	K_D1W01	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych	P7U_W; P7S_WG
39	K_D1W02	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
40	K_D1W03	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK

41	K_D1W04	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
42	K_D1W05	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
43	K_D1W06	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
44	K_D1W07	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową	P6U_W,P6S_WG,P6S_WK
45	K_D1W08	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
46	K_D1W09	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
47	K_D1W10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
48	K_D1W11	egzaminę kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
49	K_D1W12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
50	K_D1W13	emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
51	K_D1W14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
52	K_D1W15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy	P7U_W; P7S_WG; P7S_WK
53	K_D2W01	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty	P7U_W; P7S_WK
54	K_D2W02	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty	P7U_W; P7S_WK
55	K_D2W03	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty	P7U_W; P7S_WK
Σ			
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
w zakresie umiejętności absolwent potrafi			
1.	K_OU01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów	P7U_U; P7S_UW
2.	K_OU02	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	P7U_U; P7S_UW
3.	K_OU03	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	P7U_U; P7S_UW
4.	K_OU04	projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO

5.	K_OU05	projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
6.	K_OU06	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
7.	K_OU07	podjąć pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
8.	K_OU08	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
9.	K_OU09	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
10.	K_OU10	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	P7U_U; P7S_UW; P7S_UU
11.	K_OU11	monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
12.	K_OU12	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego	P7U_U; P7S_UW; P7S_UK
13.	K_OU13	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
14.	K_OU14	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
15.	K_OU15	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu	P7U_U; P7S_UK
16.	K_OU16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	P7U_U; P7S_UK
17.	K_OU17	udzielać pierwszej pomocy	P7U_U; P7S_UW
18.	K_OU18	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii	P7U_U; P7S_UU
Σ			
EFEKTY SZCZEGÓŁOWE			
w zakresie umiejętności absolwent potrafi			
1	K_A1U01	posługiwać się warsztatem badawczym historyka i w sposób zaawansowany stosuje metody analizy i interpretacji zdarzeń i procesów dziejowych	P7U_U; P7S_UW; P7S_UO
2	K_A1U02	samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę oraz doskonalić swoje umiejętności badawcze	P7U_U; P7S_UU
3	K_A1U03	przeprowadzić pogłębioną krytykę oraz analizę źródeł historycznych	P7U_U; P7S_UW
4	K_A1U04	formułować problemy badawcze stosując metody i techniki badań w zakresie wybranej epoki historycznej	P7U_U; P7S_UW
5	K_A1U05	samodzielnie dokonywać pogłębionej analizy i interpretacji procesów politycznych, kulturowych, gospodarczych i społecznych	P7U_U; P7S_UW
6	K_A1U06	w stopniu zaawansowanym korzystać z nowoczesnych technologii informacyjnych, mediów, zasobów internetowych, krytycznie ocenia zawarte tam informacje	P7U_U; P7S_UW
7	K_A1U07	stosować nowoczesne i zróżnicowane metody i techniki prezentacji wyników własnej badań	P7U_U; P7S_UW
8	K_A1U08	wykorzystywać zdobyte kompetencje i doświadczenia badawcze w zakresie historii do formułowania w sposób krytyczny i uzasadniania własnych opinii dotyczących zagadnień politycznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych	P7U_U; P7S_UW; P7S_UK
9	K_A1U09	komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych	P7U_U; P7S_UK
10	K_A1U10	przygotować prace pisemne o charakterze naukowym, zredagować, skomentować, opatrzyć przypisami i bibliografią przygotowany tekst	P7U_U; P7S_UK
11	K_A1U11	aktywnie uczestniczyć, przygotować przeprowadzić debaty, dyskusje używając specjalistycznej terminologii	P7U_U; P7S_UK
12	K_A1U12	komunikować się w wybranym języku nowożytnym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych na poziomie B2 +	P7U_U; P7S_UK
13	K_A1U13	określać i oceniać stan swojej wiedzy fachowej oraz wykorzystywać wnioski płynące z tej oceny w procesie uczenia się przez całe życie	P7U_U; P7S_UU
14	K_A1U14	kierować pracą zespołu i wykonywać zadania badawcze we współpracy z innymi jego członkami	P7U_U; P7S_UO
15	K_B1U01	obserwować procesy rozwojowe uczniów	P7U_U; P7S_UW
16	K_B1U02	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania	P7U_U; P7S_UW
17	K_B1U03	skutecznie i świadomie komunikować się	P7U_U; P7S_UK
18	K_B1U04	porozumieć się w sytuacji konfliktowej	P7U_U; P7S_UK
19	K_B1U05	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się	P7U_U; P7S_UW
20	K_B1U06	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań	P7U_U; P7S_UW
21	K_B1U07	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami	P7U_U; P7S_UW
22	K_B1U08	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób	P7U_U; P7S_UU
23	K_B2U01	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów	P7U_U; P7S_UW
24	K_B2U02	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	P7U_U; P7S_UU
25	K_B2U03	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	P7U_U; P7S_UW

26	K_B2U04	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	P7U_U; P7S_UO
27	K_B2U05	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów	P7U_U; P7S_UW
28	K_B2U06	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie	P7U_U; P7S_UW
29	K_B2U07	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju	P7U_U; P7S_UW
30	K_B3U01	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze	P7U_U; P7S_UW
31	K_B3U02	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów	P7U_U; P7S_UW
32	K_B3U03	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	P7U_U; P7S_UW
33	K_B3U04	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	P7U_U; P7S_UW
34	K_B3U05	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	P7U_U; P7S_UO
35	K_B3U06	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk	P7U_U; P7S_UO
36	K_CU01	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego	P7U_U; P7S_UW
37	K_CU02	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej	P7U_U; P7S_UO
38	K_CU03	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów	P7U_U; P7S_UO
39	K_CU04	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę	P7U_U; P7S_UW
40	K_CU05	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym	P7U_U; P7S_UO
41	K_CU06	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej	P7U_U; P7S_UW
42	K_CU07	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu	P7U_U; P7S_UK
43	K_CU08	poprawnie posługiwać się językiem polskim	P7U_U; P7S_UK
44	K_D1U01	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi	P7U_U; P7S_UW
45	K_D1U02	przeanalizować rozkład materiału	P7U_U; P7S_UW
46	K_D1U03	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania	P7U_U; P7S_UW
47	K_D1U04	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów	P7U_U; P7S_UK
48	K_D1U05	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy	P7U_U; P7S_UO
49	K_D1U06	podejmnąć skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym	P7U_U; P7S_UO
50	K_D1U07	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne	P7U_U; P7S_UW
51	K_D1U08	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu	P7U_U; P7S_UW
52	K_D1U09	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów	P7U_U; P7S_UW
53	K_D1U10	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym	P7U_U; P7S_UW
54	K_D1U11	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia	P7U_U; P7S_UW
55	K_D2U01	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	P7U_U; P7S_UW
56	K_D2U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	P7U_U; P7S_UO
57	K_D2U03	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk	P7U_U; P7S_UW
Σ			
OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do			
1	K_OK01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	P7U_K; P7S_KR
2	K_OK02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	P7U_K; P7S_KO
3	K_OK03	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią	P7U_K; P7S_KO
4	K_OK04	pojednávania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	P7U_K; P7S_KK

5	K_OK05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska	P7U_K; P7S_KO
6	K_OK06	projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji	P7U_K; P7S_KO
7	K_OK07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej	P7U_K; P7S_KR
EFEKTY SZCZEGÓŁOWE			
w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do			
1	K_A1K01	świadomego poznawania dziejów ojczystych i świata oraz rozumie potrzebę ciągłego aktualizowania swojej wiedzy	P7U_K; P7S_KK
2	K_A1K02	krytycznego podejścia do problematyki badawczej w zakresie historii	P7U_K; P7S_KK
3	K_A1K03	krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę permanentnego dokształcania się	P7U_K; P7S_KK
4	K_A1K04	doceniania i poszanowania tradycji i dziedzictwa kulturowego ludzkości oraz ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie tegoż dziedzictwa	P7U_K; P7S_KK
5	K_A1K05	do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P7U_K; P7S_KO
6	K_A1K06	do propagowania wiedzy historycznej i pamięci o przeszłości	P7U_K; P7S_KO
7	K_A1K07	do pracy w zespole wypełniając wskazówki formułowane przez kierownika zespołu, a także kierować zespołem	P7U_K; P7S_KO
8	K_A1K08	do przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej historyka	P7U_K; P7S_KR
9	K_A1K09	do przestrzegania zasad ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P7U_K; P7S_KR
10	K_A1K10	do wyrażania myśli i poniesienia odpowiedzialności za głoszone poglądy	P7U_K; P7S_KR
11	K_B1K01	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym	P7U_K; P7S_KR
12	K_B1K02	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych	P7U_K; P7S_KK
13	K_B2K01	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	P7U_K; P7S_KO
14	K_B2K02	profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej	P7U_K; P7S_KO
15	K_B2K03	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	P7U_K; P7S_KR
16	K_B2K04	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	P7U_K; P7S_KR
17	K_B3K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy	P7U_K; P7S_KR
18	K_CK01	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów	P7U_K; P7S_KK
19	K_CK02	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu	P7U_K; P7S_KR
20	K_D1K01	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów	P7U_K; P7S_KK
21	K_D1K02	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym	P7U_K; P7S_KO
22	K_D1K03	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej	P7U_K; P7S_KO
23	K_D1K04	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej	P7U_K; P7S_KK
24	K_D1K05	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów	P7U_K; P7S_KO
25	K_D1K06	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	P7U_K; P7S_KO
26	K_D1K07	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia	P7U_K; P7S_KO
27	K_D1K08	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu	P7U_K; P7S_KO
28	K_D1K09	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę	P7U_K; P7S_KR
29	K_D2K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych	
Σ			

Efekty kształcenia dla kierunku opracowano na podstawie *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 r.* (Dz.U. Z 2018 r., poz. 2218

.....
data i podpis
Zastępca ds. Kształcenia

.....
data i podpis
Dyrektor Kolegium

Symbol efektu tworzą:

- litera K - dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K - dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery od 1 do 9 należy poprzedzić cyfrą 0).

W kolumnie odniesienia do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się należy wskazać kody składników opisu efektów uczenia się zaczerpnięte z opisu efektów uczenia się, zgodnie z Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 2218). Występujące w charakterystykach kody składnika opisu są złożone z następujących elementów:

- jedna litera P – dla oznaczenia słowa poziom;
- jedna z cyfr 6, 7, 8 – dla oznaczenia numeru poziomu (6 – szósty, 7 – siódmy, 8 – ósmy);
- jedna litera S – dla oznaczenia słowa studia;
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K - dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),
- jedna z liter:
  - G – występującą w kategorii wiedza, która określa zakres i głębokość/kompletność perspektywy poznawczej i zależności,
  - K – występującą w kategorii wiedza, która określa kontekst/uwarunkowania, skutki,
  - W – występującą w kategorii umiejętności, która określa wykorzystanie wiedzy/rozwiązywane problemy i wykonywane zadania,
  - K – występującą w kategorii umiejętności, która określa komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym,
  - O – występującą w kategorii umiejętności, która określa organizację pracy/planowanie i pracę zespołową,
  - U – występującą w kategorii umiejętności, która określa uczenie się/ planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób,
  - K – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa oceny/krytyczne podejście,
  - O – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych i działania na rzecz interesu społecznego,
  - R – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa rolę zawodową/niezależność i rozwój etosu.